

KÖZÉRDÉK

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.

Megjelenik hetenkint kétszer; csütörtökön és vasárnap reggel.

Előfizetés

egész évre . . . 12 korona.
fél évre . . . 6 "
negyed évre . . . 3 "

Egyes szám ára 12 fillér.

Hirdetéseket és előfizetéseket elfogad FÖLDES EDE
könyvkereskedő, a kinél a lap kiadóhivatala van.

Hirdetés ára centiméterenként 6 fill. Többszöri hirdetés árkedvezményben részesül.
Nyitott sora 40 fillér.

Budapesti hirdetések kizárólagos felvétele
milliméter-árszabás szerint a
Leopold Gyula
Videk Lapok Központi Hirdetési Osztályában
Budapest, VII., Erzsébet-körút 41. sz.

Kezdődik a munka.

(B.) A főispáni beiktatás fenyvesen sikerült ünnepélye lefolyt. A vármegye minden részéből megjelentek százaival örömmel és reményteljesen üdvözöltek az új főispánt, ki erősen hangsúlyozva emelte ki működése célját: a közbéke megteremtését, és ennek egyedüli eszközét: a becsületes, jóra való munkát. A jog, törvény és igazság eszményét kívánja szolgálni igaz hazafisággal, nemzetünk iránti hűséges szeretettel.

Sokkal tartalmasabb, erőteljesebb egyéniség Szász József, hogy sem hiabavaló szavakban telne öröme. Egész élete becsületes munkásság volt s ha jó szívének hajlandóságával visszaélték némelyek, ennek ellenében nincs ember, akinek tudva, méltatlanul a legcsekélyebb rosszat is okozott volna. Egy egész ifjú generáció nőtt fel oldalán, kezdve b. Bánffy Kazimir alispánnal és például dr. Lengyel Györgyön stb. s bizony bevallhatja mindenki, hogy annak idején napról-napra tapasztalhatta jó indulatát, szíves utasítását, barátságos intéseit és komoly figyelmeztetéseit. Ha egyik másik nem becsülte meg a jó indulatot, sőt rosszul fizetett a jóért, azzal az illető csak magának szállította le erkölcsi értékét az elfogulatlan emberek szemében s legfeljebb azt bizonyította, hogy Alsó-Fehér vármegyében is teremnek ilyen alakok, szerencsére sokkal kevesebben, mint más helyen.

Szász József valóságilag nem sokat törődik ezután sem az ilyen alakokkal. Hogy helyes, vagy nem helyes-e ez a felfogása, az más kérdés. A jövő majd megmutatja. Mindenesetre régi nobilis érzületére valli, melyet — reméljük — több óvatossággal fog ezután a gyakorlati tevékenység terén kifejezni.

Mert a gyakorlati tevékenység kifejtésére óriási tere van és ezt a teret, embereivel együtt, a főispán nagyon jól ismeri. Tudja, hogy emelni kell a városokat azoknak művelt közéletével, társadalmával, intézményeivel, kereskedelmével, iparával. Tudja, hogy városaink aránylag kicsinyek, de az igények nagyok. Tudja, hogy az erőforrások szegények, de a közigazgatásnak jónak kell lenni. Kell jó közlekedés, csinos városi külső, vízvezeték, egészséges lakások, az intelligencia erősödése, emelkedett közszellem. Fel kell kutatni az erőforrásokat és biztosítani a fejlődés feltételeit. Nem lehet egy kaptára vonni Nagyenyedet és Abrudbányát, Gyulafehérvárt és Vizaknát. Mind nagy multu, történelmi névvel bíró, sokat szenvedett és bámulatos szívósággal emelkedni kívánó városok. Bizonyára mindeniknek sok és nagy áldozatot kell hozni a fokozatos fejlődés biztosítására. Ámde szívesen áldoz mindeaki, ha a jó eredmény megéri az áldozatot és ha van miből áldozni. Az olyan áldozat, mely nem terheli tulságosan, csak a mostani, a teremtő nemzedéket; az olyan áldozat, mely új erőforrásokat teremt, — jólétet, egészséges forgalmat idéz elő, az olyan áldozatot szívesen meghozza minden város egészséges gondolkodású lakossága.

Mint egy friss sarjerdő, úgy nőnek, fejlődnek e városok mellett Zalatna, Alvincz, Tóvis, Marosujvár, Balázsfalva, Verespaták, Magyarigen. Ahol lelkes és buzgó kez indította meg a fejlődést, ahol okos belátó intézők irányítják a haladást, ahol becsületes

törekvéssel kezelik és fokozzák a közjöveldelmeket, ott a szerencsés helyzetnél fogva örömmel láthatjuk a szép jövő kialakulásait. Olyan középosztály kezd e helyeken erőre kapni, tekintélyre vergődni, vezető szerepet vinni, mely méltó a támogatásra, lelkes buzdításra. Szász József főispán ismeri őket. Száz karja legyen, hogy segítse mindnyájukat.

A községi közigazgatás is rég kinötte magát abból a szegényes, nyomoruságos viskó sorból, melyben még ezelőtt fel századdal is volt. Pedig mennyi elemi csapás érte földbirtokosainkat, a kisföldes gazdákat! Jeg, fagy, szárazság, filloxera károsította, kedvetlenítette az Amerikába való kivándorlással megnyomorított rossz munkás viszonyok mellett azt a nagy közönseget, mely vármegyénk zömet teszi s a mely után el az állam, a megye, a község, a kereskedő, az iparos és a sok takarekpenztár.

Ezt a birtokos osztályt, a melyhez tartozik maga a főispán is, lelkes buzgalommal kell államnak, vármegyének támogatni minden alkalmas, okos eszközzel és e támogatás megszerzésének elén a főispán áll. Gazdag termő erővel rendelkezik a mi földünk és városaink mellett szép jövedelmet is biztosít. Ilyen szép, lehetőleg állandó, biztos jövedelem kell a nagy-, a közép-, a ksbirtokosnak és bérlőnek, a szőlőtulajdonosnak, a gyümölcsenyésztőnek. Igaz, hogy a piaci árak hullámlásait, a kereslet és kínálat közti viszonyt nem mi irányíthatjuk, de lassankint el lehet érni, hogy amió kedvező eredményeket elérnek más vidékek termelői, olyanok legyenek a mi gazdáinknak is biztosítva. Szász József, a ki anyai főispán mellett szolgálta buzgalommal vármegyénket, legjobban tudja, hogy az a főispán szerzi meg igazán a jelen és jövő nemzedék hálaát, ki hazafias kötelességeinek teljesítése mellett, jólétet, megelégedést, békés fejlődést teremt és biztosít vármegyénk népének.

Biztosítjuk, hogy e terén még azok is kénytelenek lesznek követni, főlebredő jobb belátásuknál fogva, kik eddig azt hitték, hogy a főispánnak nincs egyéb feladata, mint politikából elni, politikaért küzdeni és olcsó frazisokat hallgatni olcsó hazafiaktól, a kik nem éltek másból, mint olcsó hazafiságból.

Szász József főispán beiktatása.

A közgyűlés.

Alsó-Fehér vármegye törvényhatósága f. hó 7-dikén rendkívüli közgyűlést tartott, hogy székébe igtassa az új főispánt, Szász Józsefet. Erre az ünnepi alkalomra nagy számban gyűltek össze a vármegye minden részéből a törvényhatósági bizottság tagjai, kiknek számát bátran lehet tenni 250-re. A karzaton is minden hely el volt foglalva; elegáns hölgyközönség érdeklődött onnan a szép és lélekemelő ünnepség iránt.

Br. Bánffy Kazimir alispán megnyitván a közgyűlést, dr. Inczedy-Joksmán Ödön főjegyző bemutatva a főispán kinevezéséről szóló okiratot s az alispán javaslatára gr. Bethlen Sándor vezetése alatt nagy bizottság küldetett ki a főispán meghívása végett.

Midő Szász József főispán a nagy küldöttség és Arad megye képviselői dr. Hámory László, dr. Szanthó Sándor, dr. Keller Lajos elén megjelent, tomboló lelkesedés, szűnni nem akaró eljenzaj üdvözölte. A szemekben meghatottság tükröződött, mikor ezer méltatlanság és igazságtalanság után fenyves elégtellel kintuntette látták maguk előtt egykori szeretett alispánjukat.

Az igazság diadala és dicsősége volt ez, melyért érdemes volt még szenvedni is. A magyar diszbe öltözött dalias férfiú erős, érczes hangon mondta el az esküt, melynek szavai után megismétlődött a bizalomnak és szeretetnek zajos tüntetése. Az elnöki szék elfoglalván a következő beszédet intézte a törvényhatóság tagjaihoz:

Tisztelt törvényhatósági közgyűlés!

Midő Ő császári és kir. apostoli Fel-sége legkegyelmesebb urunk és királyunk kegyes intézkedése és a nagyméltóságú m. kir. kormány bizalma folytán nemes Alsó-Fehér vármegye főispáni méltóságát és a tek. törvényhatósági közgyűlés elnöki székét elfoglalom, érzem azon nagy és hazafias feladatok súlyát, melyeknek megoldására vállalkoztam.

Alapos megfontolás, erőmnek lelkiismeretes mérlegelése után fogadtam el ez állást, mert úgy éreztem és érzem, hogy elengedhetetlen kötelességem szeretett vármegyénknek javát teljes erőmből szolgálni, annak a vármegyének javát, melynek mélyen tisztelt közönsége 3 év-tizeden át kitüntető bizalmával eredményes szolgálataim elismeréseképpen fokozatosan a vármegye első tisztviselői székébe emelt.

Hazánk közügyeinek nagy felelősséggel járó vezetését nehéz politikai és közgazdasági viszonyok között átvett törvényes Kormányunk feladatát hazánk békéjének helyreállítása és népei boldogulásának nagy munkája képezi; ezen az alapon kívánja a siker teljes reményével a nemzet és királya közötti bizalmat fentartani, alkotmányunkat biztosítani és az ország egészséges fejlődését, szellemi és anyagi erősödését előmozdítani.

Ez az én programom alapja is kisebb hazánkban, szeretett vármegyénkben.

Tisztelt közgyűlés!

A béke és munka jegyében tértem én is vissza e terembe, hiszen hosszú időre terjedt közszolgálatom alatt e program képezte vármegyénk közéletének is irányítását, ezen elvek hazafias és lelkiismeretes megtartása mellett volt ezen vármegye lakossága között a békés együttműködés és hazafias együttérzés állandóan biztosítva.

Legfőbb törekvésem, hogy az alkot-

mányos élet és a törvényes rend biztosítva legyen szeretett vármegyénkben.

A magyar nemzeti állameszme és nemzeti alkotmányunk alapelvei tiszteltben tartásával lelkiismeretesen fogom ellenőrizni, hogy a vármegye minden rendű és rangú lakosa a jog, törvény és igazság egyenlő élvezetében részesüljön, mert csak úgy szolgálhatjuk a legnagyobb célokat is sikeresen, ha az összes erők és tényezők együttműködését az általános béke, kölcsönös bizalom és megnyugvás érzete lengi át.

Ezen program megvalósításához kérem Alsó-Fehér vármegye autonóm tisztviselő karának hazafias munkásságát.

Legyenek meggyőződve arról, hogy engem mindig maguk mellett fognak találni, mint aki nemcsak állásommal járó kötelességből kifolyólag fogom ellenőrizni hazafias munkásságukat, de hazafias örömmel leszek segítségükre ott, ahol erre szükség leend.

Hogy azonban a nagy és hazafias munka a kívánt eredményeket hozza, tisztviselőink mellett bizalommal kérem a vármegye igen tisztelt közönségét is, hogy lelkes támogatással, egész odaadással vegyen részt Alsó-Fehér vármegye közállapotának egészséges kiépítésében, sőt szükség esetén fokozott mértékben gyakorolja törvényeinkben biztosított ellenőrzési jogait.

Tehát: „munkára fel!” és ha sikerülni fog a békés együttérzés és együttműködés vármegyénkben elérni, azon megnyugtató öntudat tölti el keblünket, hogy édes hazánk boldogabb jövőjéhez magunk részéről is tehetségünkhöz képest hozzájárultunk.

A főispán nagy tetszéssel fogadott székfoglaló beszéde után dr. Inczedy-Joksmán Ödön főjegyző szólott és a vármegyei tisztikar nevében a következő beszéddel üdvözölte a főispánt:

Méltóságos Főispán Úr!

A m. kir. felelős kormány bizalma és Ó császári és apostoli királyi Felségének legkegyelmesebb elhatározása folytán, az imént elhangzott eskü után immár mint szeretett vármegyém beiktatott főispánját köszöntöm Méltóságodat, az ősi szokáshoz híven Alsó-Fehér vármegye tisztikara nevében.

Különös sajátsága az elhangzott eskünek, hogy azt a főispán — eltérően a többi hivatalos eskütől — nem hivatali megbízójának, avagy koronás kinevezőjének, tehát felebbvalójának kezébe teszi le, hanem egy olyan közjogi faktornak, mint a törvényhatósági bizottság, mely sem felette nem áll, sem neki alárendelve nincs.

Mi lehetett a törvényhozó akarata, mikor a főispán hivatalos esküjét eképen kontemplálta? Semmi egyéb, minthogy a törvényhatósági bizottság és főispánja között — épen azon oknál fogva, mert a két faktor között a fölé-, illetve alárendeltség viszonya nincs meg, — s mert előbbi a vármegye kormányzására van hivatva egy szoros, szervi összeköttetést hozzon létre!

A vármegye kormányzása! Nagy és nem es. de felette nehéz hivatás, az elhangzott eskü szerint. Két biztos fegyverrel fog ugyan neki Méltóságod munkájához, egyik a megfogadott királyhűség, másik Magyarország törvényeinek megtartása és megtartatása! Ezekkel az erős fegyverekkel kezd tehát hozzá Méltóságod ahhoz a munkához, mely közgazdasági, közgazdasági és társadalmi téren a főispánra vár. S ennek dacára munkája kétségtelenül nehéz, szívet, lelkét próbára tevő lesz, mely munkájában, ha — adja Isten, hogy úgy legyen — babérokat arat, kétségtelenül mellette lesznek a tövises is.

Ez azonban a közélet minden fázisa iránti meleg érdeklődését, munkára, tetterre vágyódását ne csökkentse, mert ez mindnyájunknak, kik a közélet hullámaiban evezünk csónakunkkal, feltétlenül osztályrészünké jut, de épen a tövises azok, melyek a babérokat önmagunk előtt értékessé teszik!

A sok nehézség között, méltóságos főispán ur, melyekkel meg kell küzdenie, többek között két támasza lesz, az egyik a vármegye tisztikara, melynek őszinte támogatására minden törvényes intézkedésében számíthat, a másik az önzetlen törekvés, szorgalom, s a kötelességek teljesítése, mely a faktorok egyenlőségében rejlt erőt megszünteti s bizonyára eredményt fog felmutatni ott, hol az egyéni gyöngesség segítségére az önzetlen jó szándék jön.

Önmagunkat kell legyőznünk akkor, a midőn a haza és szeretett vármegyénk sorsáról van szó. Hazafiúi törekvéseink sikerét nem nyit ellenségeink veszélyeztetik, hanem önmagunk, ha akár politikai, akár társadalmi téren — egymás véleményének, meggyőződésének tisztelete nélkül — meghasonlunk.

Nem akarom a méltóságos főispán úr és az igen tisztelt törvényhatósági bizottság szíves türelmét sokáig igénybe venni, épen ezért végzem beszédemet. Végzem pedig egy országos nevű magyar politikusnak nemrég elhangzott szavaival: „Az Isten szerelmére kérem a törvényhatósági bizottság jelen és távollevő tagjait egyaránt, értsük meg egymást!”

„Az Isten szerelmére kérem, ne vezettessük magunkat üres jelszavaktól.”

„Az Isten szerelmére biztosítjuk a vármegye tisztikarának a békés, nyugodt munkásságot!”

Ennek a munkásságnak, mely egyedül és kizárólag a vármegye közönségének javát van hivatva szolgálni, ennek a munkásságnak a jegyében üdvözölöm Méltóságodat Alsó-Fehér vármegye főispáni székében; ebben a munkásságban kérem igazságos ellenőrzését, ehhez a munkássághoz ajánlom fel Alsó-Fehér vármegye tisztikarának odaadó támogatását.

A bizottsági tagok sorából először Zeyk Dániel főrendiházi tag emelt szót és szívből jövő szavakban tolmácsolta a maga és a közgyűlés meleg üdvözlését.

A főispán mögött — ugymond — munkásságban gazdag 30 éves mult van; hosszú munkássággal érte el azt a magaslatot, mely a vármegyei közigazgatás csúcspontját képezi. Ez az ut nem volt mindig sima és kellemes; akadályokkal, nehézségekkel kellett küzdenie, sőt tövisekkel is kellett találkoznia. Hogy ezen nehézségeknek további hatása ne legyen, az első sorban a főispán jövő magatartásától függ. Az első csatát magával szemben kell megküzdenie, az első győzelmet maga felett kell aratnia a megye jövő bekeje érdekében. Bizalommal látja kezében a vármegye kormányzatát, mert a közigazgatás minden részletét ismeri. De üdvözlő mint politikai vezető is azt a férfiat, a ki elveitől soha nem tagított és politikai elenefeinek meggyanúsítását soha fegyverül nem használta. Politikai tusakra szükség van, hogy eszméket termeljenek és építsenek; de, egymás meggyanúsításával, személyeskedéssel csak rombolni lehet. Kéri a főispánt, igyekezzék a békét és nyugalmat helyreállítani; biztosítja, hogy ezen munkában mindenki támogatni fogja.

Lázár István és dr. Teri Ödön biz. tagok üdvözlő szavai után hosszabb beszédet mondott dr. Maniu Gyula orsz. képviselő, ki a maga és elvtársai nevében járult az üdvözléshez. Üdvözlő, mint a kormány bizalmi emberét, mert a kormány iránt is, mely az ország szétzilált ügyeinek rendezését és a demokratikus haladást vette programjába. Örömmel hallotta a főispán azon kijelentését, hogy a jog, törvény és igazság elveit szerint fog kormányozni. Kéri, hasson oda, hogy a politikai élet hullámai oly romboló hatást vármegyei életünkre ne gyakorolhassanak, mint eddig tették s hogy egymást megértve a vármegye javán közös erővel dolgozhassunk.

Az elnöklő főispán megköszönte az üdvözléseket s még egyszer kérve a törvényható-

ságot, hogy őt a megye javát célzó törekvéseiben támogassa, a rendkívüli közgyűlést folytonos éljenzés között bezárta.

Tisztelgések.

Az új főispánt a rendkívüli közgyűlésen történt beiktatása után a tisztelgő küldöttségek hosszú sora kereste fel és üdvözölte. A vármegye tisztviselői karát br. Bánffy Kázmír alispán vezette, vármegyénk négy városának (Abrudbánya, Gyulafehérvár, Nagyenyed, Vizakna) küldöttségét Novák Ferencz kir. tanácsos, gyulafehérvári polgármester, Arad vármegye törvényhatóságának küldöttségét Háromy László földbirtokos, a helybeli róm. kath. egyház küldöttségét Török Bertalan főgondnok, a megyei ref. egyházak küldöttségét Sándor János miriszlói lelkes és tö. esperes, a nagyenyedi ág. ev. egyház küldöttségét Weinrich Frigyes lelkes, a görög katolikus egyház küldöttségét Moldován János nagyprépost, az izraelita hitközséget dr. Erdős Jenő, az enyedi hűvözlő küldöttségét Karleusa Fülöp őrnagy, a kir. törvényszék és járásbírók küldöttségét lovag Oelberg Ottó törvényszéki bíró, a közgazdasági hivatalok (államépítéset, kulturmérnökség, posta és vasut) személyzetét Albert Iván műszaki tanácsos, a pénzügyigazgatóságot s az alája rendelt hivatalokat Berceky Miksa h. pénzügyigazgató, a kir. tanfelügyelőséget és az állami tanintézetek küldöttségét Nehéz János kir. tanfelügyelő, a m. kir. erdőhivatal Dezső Zsigmond erdőtanácsos, a nagyenyedi orsz. fegyintézet hivatali személyzetét Uray László fegyintézeti igazgató vezette. A főispán az üdvözlő beszédekre szíves szavakban válaszolt, kérte a tisztelgő testületeknek a közjó előmozdítása érdekében való közreműködését, a maga támogatásáról előzékenyen biztosította a küldöttségeket. Különösen ki kell emelnünk azt az értékes tartalmú és hatásos beszédet, melyet ő méltósága a vármegyei tisztikarhoz intézett. Mikor átlépett — ugymond — az alkotó munka teréről az ellenőrzés terére, tette azt azon komoly meggyőződéssel, hogy vármegyének hazafias szolgálatot tehesen. Bár az a szellem, melyet vezető tisztviselő korában szeretettel ápolt, azóta némi csorbát szenvedett, reményli, hogy közös jóakarattal erőssé lesz ismét a kölcsönös bizalom alapuló testületi szellem. Erős magyar nemzeti érzés mellett — melyet minden magyar ember első kötelességének ismer — hivatali pontosságát és feltétlen megbízhatóságát vár és remél a tisztviselői kartól. Ot magát az ellenőrzés gyakorlásában szigorú kötelességérzet, feltetlen tárgyilagosság és jóindulat fogja vezetni. Kéri, hogy nagy feladatainak megoldásában egész lelekkel támogassák és Isten áldását kerik működésükre.

Disztribúció.

Deli két óraker 250 területű ebédnél látta vendégül az új főispán a törvényhatósági bizottság tagjait és a hivatalok főnökeit. A harmadik fogásnál felállott a házi gazda, és kiemelve a közelmúlt tanulságos történetéből azt az okulást, hogy a magyar nemzetnek mennyire fontos érdeke a királyával való egyetértés, a magyar király hosszú életére s uralkodásának dicsőségére köszöntött. Dr. Garda Kálmán lelkes hangú, hatásos beszédben a jelenlevők lelkesedésének tüntető megnyilatkozása közben az új főispánra és hosszú sikeres kormányzatára mondott köszöntőt. Zeyk Dániel érintve a lefolyt politikai válság főbb mozzanatait a kormány működését méltatta, mely a nemzeti alkotó munkára hívja s abban akarja egyesíteni a nemzetet; üdvözlő a kormány vállalkozását s ahhoz jó sikert kíván. Lázár István a vármegyei tisztikarra, dr. Inczedy-Joksmán Ödön főjegyzőre a katonaságra, dr. Teri Ödön az állami tisztviselőkre, Török Bertalan az idegen vármegyék küldötteire, Váro Ferencz az egyházakra és iskolákra, Nagy Lajos a főispán édes anyjára, Török Bertalan Zeyk Daniélre, Papp János az új főispán sikeres társadalmi működésére stb. mondottak poharköszöntőket.

Szemle.

Gr. Tisza István a nemzeti munkapart Nagyaradon tartott alakuló gyűlésen ismét nagyszabású és nagyhatású politikai beszédet tartott. Visszapillantást vetett arra az öt évre, melyben a nemzet erejét produktív munkában fejlesztő Deak-parti politika s a közjogi harcok politikája közt döntő csatara került a dolog. Emlekezetre idézte, hogy 1904-ben a magyar állami pénzügyek oly fényes helyzetbe jutottak, melyről húsz év előtt még álmodni sem mertünk. Belpolitikai téren meg volt a teljes összhang Horvátországgal; nemzetiségi igazgatásról szó sem volt. Ausztriával szemben azon a ponton voltunk, hogy törvénybe igtassuk a legelőnyösebb kiegyezést; katonai téren olyan reformok előtt állottunk, melyek a magyar befolyás és nemzeti szellem terfoglalását megvalósítani voltak hivatva. Ekkor egy zátonyban megakadt a magyar nemzet hajója; s ez a zátony a parlamentarizmus elfajulása volt. Elszorult a szíve arra a gondolatra, hogy hol állhatnánk már most, ha akkor a beállott szerencsétlen küzdelemből a magyar kormány politikája kerül ki győztesen. Akkor egy szervezett, akcióképesse vált magyar nemzet élén, a nemzet egész erejének latba vetésével képviselhetők volna a magyar politikát, akkor egy szervezett, akármilyen eslekedni képes magyar nemzet állott volna szemben egy anarchiába merült Ausztriával s ennek folytán a vezetés, az irányítás, a döntés a monarchiában a magyar nemzet kezébe juthatott volna. És hol állunk most? Hová lett a 40 évi becsületos munkával felépített erkölcsi tökének, politikai hitelünk; háová lett az a bizalom, a melyet barátainkba beléoltani tudtunk? háová lett az a felelem, melyet ellenségeinkben fel tudtunk ebreszteni. Ismerteti züllött közállapotainkat; aztán felhívja a nemzetiségeket, hogy külön pártállásokat szüntessék meg; az egész nemzetet pedig, hogy egyesüljön az igazi, a nemzet-építő munkásságban.

Vegyes hírek.

— **Dr. Kenessey Béla** erdélyi ref. püspök f. hó 13-án városunkba érkezik, hogy a Prot. Nőegylet aznapi összejövetelén előadást tartson.

— **Áthelyezések.** Hollós István p. ü. titkár Nagyszébenbe és Gyarmati Antal p. ü. fogalmazó Beszterczére saját kerelmükre áthelyeztettek.

— **Egy kis diák halála.** Szabó Antal II. gimn. oszt. tanuló f. hó 8-ikán a kollégium kórházában meghalt. Temetése a mai nap folyamán lesz.

— **Thea-estély.** A szegény tanulókat segélyező kör thea-estélyt rendezett, mely az egymásután következő mulatságok sorozatában is megtartotta hagyományosan fényes sikerét és kedves hangulatát. Az estélyen uralkodó vidám kedvhez nagy mértékben hozzájárult a kitűnő program többi pontjai mellett a „Holdkorosok“ cz. bohózat, melyet gyakorlott ifjú műkedvelőink: Felmérői Sándor, Folyovich József, Lucze Miklós, ifj. Uray László, ifj. Winkler János nagy ügyességgel alakítottak. A közönség folytonos derűltége közben folytak le a bohózat tréfás jelenetei. Azután esti 8 óráig táncz következett.

— **Diák estély.** Kellemes program keretében és nagy közönség részvételével folyt le a diákok mulatsága folyó hó 5-én a Nemzeti vendéglő báltermében. Igazán fiatalos, tánczos jókedv uralkodott egész reggeli 5 óráig. Az estély bevétele megközelíti az 500 koronát.

— **Szavahihetőség.** A kolozsvári „Ellenzetek“ folyó hó 7-diki számában olyan értelmű tudósítás jelent meg, Nagyenyedről sürgönyözve, hogy a főispán beigtatása alkalmával tíz ember lézengett a varmegyeház gyűléstermében. Nagyenyed város közönségének tanúságát hívjuk fel arra, hogy abban a zsufolóság megtelt teremben legalább 300 ember s köztük körülbelül 250 bizottsági tag volt jelen. Kézzelfogható bizonyíték ez arra, hogy Nagyenyeden egy hazugság-gyár működik, mely alig jellemezhető vakmerő értesítésekkel szokta ellátni a jóhiszemű kolozsvári és budapesti lapokat. Ezen hazugságok mestere meg is volt már többször bütykölve lapunkban; de a tisztesség iránti érzék teljes hiánya miatt nem fog rajta semmi orvosság. Társadalmunkat csak egy eszköz szabaddithatja meg tőle: az általános megvetés.

— **A Bethlen-kollégium** ma esti ismeretterjesztő előadásán Járjai István tanár a közigazgatási utközetet ismerteti vetített képekkel.

— **Konfirmáció.** A folyó évben konfirmálni akaró növendékek figyelmet felhívja a református lelkesítő hivatal arra, hogy a konfirmáció oktatás f. márczius hó 30-án a husvét utáni nap reggelen 7 órakor veszi kezdetét a várbeli paplakáson és a gyűlésteremben. Csak azok konfirmálhatnak, a kik 14-ik évüket betöltötték. Azok a kik nem Nagyenyeden születtek, hozzanak illetékes lelkesítőktől életkorukat (születési esztendő, hónap, nap) igazoló jegyzeket. Jelentkezni és beiratkozni Szilágyi Farkas lelkesítő irodájában kell.

— **Ellopott pénztárcza.** Tótóján Simon marhakereskedő Gyulafehérvárt felszállott a vonatára és Aradig aludt. És ezalatt egy zsebmetész 14,040 koronával telt pénztárczáját belső zsebéből kilopta.

— **A fogyasztási szövetkezet** f. hó 20-án, határozatképtelenség esetén 28-án tartja meg rendes közgyűlést a város házában.

— **Dérműgő Dörmötör** szemlélt tartott a képviselőházban, megnézte a társalgó termet és a kupolatermet, hogy ezalatt mi mindent tapasztalt, azt nagy mulatsággal olvasnátja bárki Sebők Zsigmond és Benedek Elek képes heti gyermeklapja, a Jó Pajtás legújabb, márczius 6-iki számában. Benne van azonkívül Elek nagyapó pompás verse, Szemere György elbeszélése, Benedek Elek székelyföldi utelirása és Rakosi Viktor regénye, Schöpplin Aladár elbeszélése az indiánus életből, egy érdekes és tanulságos cikk a művészetekről, Toth Andor verse. A szöveget szép képek illusztrálják; Tull Ódön művészirajza s egy tréfás képsorozat élénkíti e szám tartalmát, melyet tréfa, a szerkesztői üzenetek s rejtvények tesznek teljessé. Sebők Zsigmond és Benedek Elek képes heti gyermeklapját a „Jó Pajtás“-t a Franklin-Társulat adja ki; előfizetési ára negyedévre 2 korona 50 fillér. Mutatványszámot kívánatra ingyen küld a kiadóhivatal (Budapest, Egyetem-utca 4. sz.)

Felelős szerkesztő:
Dr. MÜLLER JENŐ.

A legmakacsabb köhögés

ugy fiataloknál, mint öregeknél, valamint egyéb mellbántalmak, gyorsan megenyhülnek a

Scott-féle csukamájolaj Emulsió

által. Nehány keves adag teljes megelegedésére fogja ezt Önnek is bebizonyítani. A

SCOTT-féle Emulsió

utolerhetetlen hatása alkatrészeinek világhírű tisztaságán és erején alapszik, és a SCOTT-féle tökéletesített eljárás által az a leggyengébb gyomorra nézve is megemészthetővé tetetik.

A SCOTT-féle EMULSIÓ a legkiválóbb.

Egy eredeti üveg ára 2 kor. 50 fillér.

Kapható minden gyógytárban.

Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védjegyét — a halászt — kérjük ügyelmembe venni.

Sz. 40—1910. tkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A nagyenyedi kir. járásbíró, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Dr. Müller Jenő ügyvéd által képviselt Nesztor József intregáldi lakos végrehajtónak, — Pável Mária férj. Hetzegán Filipné intregáldi lakos végrehajtást szenvedő elleni ügyében a kérelem következtében a végrehajtási árverés 77 kor. 60 fill. tőke és jár. kielégítése végett, az 1881. LX.t-cz. 144 §. alapján és a 146 § értelmében a gyulafehérvári kir. törvényszék területén és a nagyenyedi kir. járásbíróskorületében levő az intregáldi 68. sz. tkyben A + 2. r. sz. 418. hr. sz. kaszáló 7 kor., — 3. r. sz. 424. hr. sz. kert 24 kor., — 4. r. sz. 445. hr. sz. faház, 446. hr. sz. szántó, 447. hr. sz. kert 448. hr. sz. omladvány 339 kor., — 5. r. sz. 570. hr. sz. kaszáló 27 kor., — 6. r. sz. 585. hr. sz. erdő 5 kor., — 15. r. sz. 1525. hr. sz. szántó 5 kor., — 16. r. sz. 1536. hr. sz. szántó 6 kor., — 17. r. sz. 1538. hr. sz. kaszáló 6 kor., — 19. r. sz. 1562. hr. sz. szántó, 1563. hr. sz. kaszáló 14 kor., — 20. r. sz. 1595. hr. sz. szántó 7 kor., — 21. r. sz. 1609. hr. sz. kaszáló 6 kor., — 22. r. sz. 1612, 1613b hr. sz. erdő 114 kor., — 23. r. sz. 1623. legelő 3 kor., — 24. r. sz. 1630b, 1632. hr. sz. kaszáló 7 kor., — 25. r. sz. 1654. hr. sz. legelő 2 kor., — 26. r. sz. 1660. hr. sz. erdő, 1661. hr. sz. szántó 6 kor., — 29. r. sz. 1696. szántó 5 kor., — 30. r. sz. 1704. hr. sz. szántó 6 kor., — 32. r. sz. 1727. hr. sz. kaszáló 2 kor., — 33. r. sz. 1823, 1824. hr. sz. legelő és kaszáló 22 kor., — 36. r. sz. 1927. hr. sz. kaszáló, 1928. hr. sz. erdő 12 kor., — 42. r. sz. 2686. hr. sz. szántó, 2688. hr. sz. erdő 18 kor., — 44. r. sz. 4057. hr. sz. legelő 27 kor., — 45. r. sz. 4244. hr. sz. erdő 29 kor., — 46. r. sz. 4402. hr. sz. kaszáló, 4405. hr. sz. erdő 17 kor., — 47. r. sz. 4463. hr. sz. legelő, 4464. hr. sz. 8 kor. kikiáltási árban, de a felsorolt összes fekvőkre C. 4. a. özv. Pável Vasillie a Juonné és Pável Zsófia javára bekebelezett haszonélvezeti jog fenntartásával összesen 724 koronában megállapított kikiáltási árban elrendeltetik.

1. A fennebb megjelölt ingatlanok az 1910. évi márczius hó 31-ik napján délutáni 2 órakor Intregáld közszékházánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási ár kétharmadánál alacsonyabb áron el nem adatnak.

2. Árverezni szándékozók végrehajtató kivételével kötelesek az ingatlanok kikiáltási árának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t-cz. 42. §-ban jelzett árfolyammal számított óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, vagy annak az 1881. évi LX. t-cz. 170. § értelmében a bánatpénzt csak a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított elismervényt átszolgáltattani.

3. Vevő köteles nyomban a kikiáltási ár százaléka szerint megállapított bánatpénzt az általa ígért ár ugyanannyi százalékaig kiegészíteni, — mert ellenesetben az árverés az 1908. évi XLI. t-cz. értelmében fog folytatattani.

A kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság.
Kelt Nagyenyeden, 1910. évi január hó 5-én.

Weiner Sándor,
kir. járásbíró.

50 1—1

Gallért és kézelőt legszebben tisztít

a kolozsvári „UNIO“ GÖZMOSÓ-GYÁR Ferencz József-út 102. szám. Telefon-szám 395. Vidéki megbízásoknál öt koronát meghaladó csomagok bérmentve küldetnek vissza.

Vidéki képviselők magas jutalékkal kerestetnek.

Több pénze akkor lesz, ha nélkülözhetetlen, olcsó és tartós szőttésárukat

csak
a Nagyenyedi Szövőgyárból

vesz.
Arjegyzék ingyen küldetik.

Sz. 328—1910. tkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A nagyenyedi kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy dr. Mayer Ödön ügyvéd által képviselt Magyarigeni (Erdélyhegyalja) takarékpénztár részvénytársulat végrehajtható, — Pask János és neje Goja Mária benedeki lakos végrehajtást szenvedők elleni ügyében a kérelem következtében a végrehajtási árverés 420 kor tőke s jár. kielégítése végett az 1881. LX. t.-cz. 144 §. alapján és a 146 §. értelmében a gyulafehérvári kir. törvényszék területén és a nagyenyedi kir. járásbíró kerületében levő a benedeki I. R. 137. sz. tjkvben A + 10. r. sz. 1331/1. hr. sz. szőlőre 424 kor., — továbbá a benedeki I. R. 684. sz. tjkvben A + 1. r. sz. 1724/2. hr. sz. szántó 371 kor., — végre a benedeki I. R. 840. sz. tjkvben A + 2. r. sz. 777. hr. sz. szántó 44 kor., összesen 839 koronában megállapított kikiáltási árban elrendel-tetik.

1. A fennebb megjelölt ingatlanok az 1910. évi márczius hó 23-ik napján délelőtti 9 órakor Benedek községházánál megtartandó nyilvános árverésen a hirdetményben körülírt ingatlanok a kikiáltási ár kétharmadánál alacsonyabb áron el nem adatnak.

2. Árverezni szándékozók végrehajtató kivételével kötelesek az ingatlanok kikiáltási árának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. évi LX. törvényozikk 42. §-ban jelzett árfolyammal számított óvadékképes érték papírban a kiküldött kezéhez letenni, vagy annak az 1881. évi LX. t.-cz. 170 §-a értelmében a bánatpénzt csak a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

3. Vevő köteles nyomban a kikiáltási ár százaléka szerint megállapított bánatpénzt az általa ígért ár ugyanannyi százalékaig kiegészíteni, — mert ellenesetben az árverés az 1908. évi XLI. t.-cz. 25. §-a értelmében fog folytatni.

A kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság.
Nagyenyeden, 1910. évi január hó 18-án.

Weiner Sándor,
kir. jbró.

G2 1—1

Ertesítés.

Van szerencsém értesíteni az érdeklődő közönséget, miszerint minden esetben megbizásból eladok és vásárolok ingatlanokat; nevezetesen: házakat, házhelyeket, földeket, kerteket, szőlőket, birtokokat és erdőket ugy helyben mint vidéken is.

Házhelyek, földek, birtok-részek, vagy birtok-tertek parcellázását adott terv szerint, avagy önállólag kidolgozva értékesítem.

Törlesztő kölcsönt birtokra, valamint helybeli házasra már 1000 koronától kezdődőleg a legkedvezőbbben közvetítek.

Magasabb kamatu jelzálog-kölcsönök konvertálását olcsóbbra közvetítem.

Végül a bank-üzlet körébe tartozó mindennemű pénzüveletekre megbizásokat elfogadok.

Nagyenyed, 1910. febr. 1.

46 5—6

Tisztelettel
Sallak Árpád,
Rákóczi-u. 47.

Villamosvilágítási berendezéseket gyorsan, jól és olcsón készít WINKLER JÁNOS szaküzlete Nagyenyed, Fűtér 5. szám.

Ugyanott hétről hétre kiegészített választék szalon, ebédlő, irodai, hálószoba, konyha, műhely, pincze stb. lámpákban.
Zsinórfüggők 4 kor. 70 fill., húzók 7 kor. 50 fill., menyezeti lámpák 6 kor., ámpolnak 11 kor., szalonszállások 29 kor., ebédlőcsillárok 33 koronától feljebb. Legjobb rendszerű fém- és szénzálas izzólámpák.

47 1—

Nyomatott a Nagyenyedi Könyvnyomda és Papírárugár Részvénytársaság könyvnyomdájában Nagyenyeden.

A NAGYSZEBENI ÁLTALÁNOS TAKARÉKPÉNZTÁR

ad jelzálogkölcsönöket, félévi (tőkét és kamatokat magukban foglaló) részletekben történő törlesztésre és pedig a következő feltételek mellett:

A. 5 $\frac{1}{4}$ % kamatláb mellett a kölcsön legkisebb összege 20.000 K.	b) 25 évi törlesztésnél (50 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 37 K. 47 f.
a) 40 évi törlesztésnél (82 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 29 K. 60 f.	c) 10 évi törlesztésnél (20 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 65 K. 05 f.
b) 35 évi törlesztésnél (70 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 31 K. 08 f.	D. 6% kamatláb mellett a kölcsön legkisebb összege 1000 K.
B. 5 $\frac{1}{2}$ % kamatláb mellett a kölcsön legkisebb összege 10.000 K.	a) 32 évi törlesztésnél (64 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 34 K. 98 f.
a) 44 $\frac{1}{2}$ évi törlesztésnél (89 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 30 K. 01 f.	b) 23 évi törlesztésnél (46 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 39 K. 81 f.
b) 27 $\frac{1}{2}$ évi törlesztésnél (55 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 35 K. 07 f.	c) 18 évi törlesztésnél (36 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 45 K. 05 f.
C. 5 $\frac{3}{4}$ % kamatláb mellett a kölcsön legkisebb összege 3000 K.	d) 15 évi törlesztésnél (30 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 50 K. 09 f.
a) 40 évi törlesztésnél (80 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 31 K. 84 f.	

Valamennyi kölcsön — az egyszers mindenkorra fizetendő 1% törzsdíjon kívül — minden egyéb levonás nélkül teljes összegben készpénzben fizetett ki.

Alsó-Fehér és Torda-Aranyos vármegyék területeiről kölcsönkérvények LINGNER GYÖRGY úr által Nagyenyeden nyújtandó be, ki bővebb felvilágosítással is szolgál.

Nagyenyedi Kisegítő Takarékpénztár r.t. Részvénytőke 400.000 kor. Tartalékalap 210.000 kor.	
Előnyös kölcsönt ad betáblázásra, megfelelő kezességre, értékpapírokra, sorsjegyekre, jóhitelű pénzüintézetek részvényeire.	Uzletfeleink részére telefon bevezetve 14. szám alatt.
Vásárol és elad értékpapírokat.	Letétbe elfogad értékpapírokat, sorsjegyeket, értékeket kevés örzési díj mellett.
Idjegen kölcsönöket a legelőnyösebben konvertál.	Váltókat az összeg nagysága szerint legelőnyösebb feltételek mellett számítoi le.
Allandó betétet a legkedvezőbb kamatláb mellett fogad el.	
Nyitva áll hétköznap d. e. 9—12-ig, d. u. 3—4-ig.	

NAGYENYED = re forduljon minden érdeklődő,
 ki sulyt fektet elsőrendű fajtszta anyagra

Gyümölcsfacsemeték
 Sétányfák, Diszcszerjék, Tülevelűek, Kerítésnövények,
 Boggyógyümölcsűek stb.

Szőlőoltványok. (1. ssima áru)
 európai és amerikai sima és gyökeres vesszők.
 (Oktató díszárjegyzék kívánatra ingyen)

FISCHER és Tarsai
 faiskolák és szőlőoltványtelepek.

85 1—